

τῶν ἀκτῶν τῆς Σαρδηνίας ὑπὸ τὸν Νικόλαον Πιζάνην, προσέβαλεν ἐκ τῶν ὅπισθεν τὸν Δόριαν καὶ τὸν ἡνάγκασε ν' ἀπομακρυνθῆ κατὰ τι τῆς Βενετίας, φοβηθέντα μή, ἂν ἔξηκολούθει περισσότερον τὴν πολιορκίαν, δὲν εὑρίσκειν ἔπειτα τὴν ὑποχώρησιν ἐλευθέρων, τὸ εύτυχὲς τοῦτο συμβάνθειν ἀγγέλλων τὴν οἰωνὸς ἀγγέλλων τὴν μεταβολὴν τῶν πραγμάτων ὑπὸ τὴν διοικησιν τοῦ νέου ἀρχοντος. Δώδεκα Γερουσιασταὶ ἔξελέγησαν ὅπως μεταβῶσιν εἰς Βερόνην καὶ τὸν προϋπαντήσωσι, πειθάλωσι δ' ἀμφαύτον μὲ τὴν πορφύραν τὴν δουκικήν. Δεκαπέντε δὲ δημόσιαι γόνδολαι ἐσταλησαν πρὸς συνάντησιν καὶ συνοδίαν τοῦ φέρουντος αὐτὸν πλοίου μέχρι τοῦ σημείου, ἐνῷ ἔμελλε νὰ καταλίπῃ αὐτὸν ἐπιβικίνων τῆς ἐπὶ τούτῳ ωρισμένης ἐπισήμου ναυαρχίδος τῆς Δημοκρατίας τοῦ Βουκερταύρου.

Τὴν ἑσπέραν τῆς 3 Οκτωβρίου 1354 καθ' ἥν ὥραν ὁ ἀρχων τῆς Δημοκρατίας ἐδέχετο ἐπὶ τοῦ Βουκερταύρου τὰ σέβη τῶν Εὐγενῶν καὶ τῶν Πατρικίων, πιωχός τις νεκρὸς νυκτικὸς κατέκειτο σίκτρῳ, ρακένδυτος, ἐπὶ τοῦ πρὸ τοῦ δουκικοῦ ἀνακτόρου λιθοστρώτου. Παρὸ τὴν κατάδηλον αὐτοῦ πενίαν, ἡ λευκότης τοῦ προσώπου του καὶ ἡ λεπτότης τῶν χειρῶν του ἐνέρχινον ἐν τούτοις ὅτι δὲν εἶχε τίποτε κοινὸν πρὸ τὸν ὄχλον. Υπὸ τὴν ισχύντη τα καὶ τὴν ἀθυμίαν τῆς μορφῆς του, διέκοινε τὶς τὸ εὐγενὲς αὐτῆς. Κόμη μέλαινα καὶ βοστρυχωμένη περιέβαλε τὸ ώφειδὲς πρόσωπόν του, οὔτινος τὰ πλήρη χάριτος χαρακτηριστικὰ ἀνήγγελλον εἰς τὸν παρατηρητὴν ὅτι ὁ δυστυχὸς οὗτος ὑφίστατο τὴν καταδυσμὴν εἰμαρμένης σκληρᾶς, ἡδὲ δὲν ἦτο ἔξιος.

Στηρίζων τὸ μέτωπόν του ἐπὶ τῆς δεξιᾶς χειρὸς παρετήρει βεβηθισμένος εἰς μελαγχολικὸν ρεμβούσμὸν τὸν δρῖζοντα, ἐνῷ ὁ ἀριστερὸς του βραχίων, ὅστις ἐκρέματο κατὰ μῆκος τοῦ σώματός του, ἦτο περιτελιγμένος διὰ χονδρῶν καὶ αἰματοφύτων ἐπιόδημων.

Ήτοι ἡ ὥρα, καθ' ἥν ἔπειταν ἡ ἐργασία τοῦ λαοῦ καὶ οἱ κεκοπιακότες νεῦται καὶ λευκοῦχοι τῆς ἐπιθαλασσίου πόλεως εἶχον ἥδη ἀπέλθη εἰς τὰς ἑστίας των, ὅπου τοὺς ἀνέμενε γηραιὰ μῆτηρ ἡ καλὴ ἀδελφὴ ἡ προσφιλὴς ἐρωμένη καὶ σύζυγος. Μόνος ὁ ταλαιπωρὸς νέος ὁ ἔξηπλωμένος ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου δὲν εἶχε κανένα τὸν ἀναμένοντα τὴν ἐπιστροφήν του. Καὶ ἔμενεν ἔκειται, κατηφῆς καὶ τεθλιμμένος, ὅτε αἰρνιδίως φωνῇ λεπτῇ καὶ θιλερὰ ἡκούσθη πληπίον του καλοῦσα αὐτὸν διὰ τοῦ ὄνομάτος του:

— 'Αντώνιε! 'Αντώνιε!

Ο 'Αντώνιος ἤγειρε μετὰ δυσκολίας τὴν κεφαλὴν καὶ στρέψων μετὰ κόπου τὸ ἀνήσυχον βλέμμα του πρὸς τὸ μέρος ἀφ' οὐ ἥρχετο ἡ φωνὴ ἀπεκρίθη μετὰ θλίψεως:

— Ποιὸς εἶνε τίς μὲ ζητεῖ; Εἶνε ὥρα γε ὃν τι τόσω εἰσπλαγχνον, ὥστε νὰ μὲ ρίψῃ εἰς τὴν θαλασσαν πρὶν μὲ εῦρῃ ὁ θάνατος ἔλεσιν ὡς ἔξηπλωμένον ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου τούτου;

— Μικρὸς τρελλέ, ἀγαπημένες μικρὲς τρελλέ, θέλεις νὰ ἀποθήνῃς καθ' ἥν στιγμὴν μὴν σοῦ ἔρχεται ἡ εύτυχία; Βλέπεις ἔκειται κατών, εἰς τὸ βάθος τοῦ ὄριζοντος τῶν διωρύγων, τὰ χρυσούμενα ὑπὸ τοῦ δύοντος ἥλιου κύματα; Εἶνε τὸ προμήνυμα, ἡ λάμψις αὐτῆς τῆς Τύχης, ἥτις πὲ ἐπισκέπτεται... Θάρρος, 'Αντώνιε! 'Η πεῖνα ἔζαντλει τὰς δυνάμεις σου πρέπει νὰ φάγης, παιδί μου, νὰ φάγης καὶ νὰ πίης διὰ ν' ἀναλάθης θάρρος καὶ νὰ ζήσῃς!...

Τὸ δὲ, ὅπερ ὠμίλει οὕτως, ἦτο γραῖά τις ἐλεσινή, ἥτις ἐσύνοετο στηρίζομένη ἐπὶ βραχτηρίας, ἀνεγνώρισε δ' ἀμέσως αὐτὴν ὁ 'Αντώνιος. Ἐπατεῖς τρελλὴ κατὰ τὸ ἥμισυ, τὴν εἶχε συναντήσηρ πολλάκις πρὸ τοῦ μοναστηρίου τῶν Φραγκισκανῶν, ἔμπροσθεν τῆς θύρας τοῦ δοπίου ἔζητει τὸ ἔλεος τῶν διαβάτων, πρὸς οὓς ἀντὶ τῶν κερμάτων, ἀτίνα τῇ ἔριπτον, παρείχεν εἰς ἀντάλλαγμα εἰρωνικήν τινα συμβούλην ἢ παραδούσον τινα προφητείαν.

— 'Αφοσέ με ἡσυχον, μαγισσα, ἀπήντησεν δ' 'Αντώνιος. Τί σ' ἐνδικφέρει ἀνὴ πεῖνα μ' ἔρριψεν ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου τούτου, ἀφ' ὅτου ἡ πληγὴ τοῦ βραχίονός μου μ' ἐμποδίζει νὰ ἐργασθῶ; Τόσῳ καλλίτερα διὰ σὲ ἀν ἔχης τὸ στομάχι σου γεμάτο. 'Εγὼ ματαίως ἐζήτησα ἀπὸ τοὺς Φραγκισκανούς, ἐνα πρότερο συῦπα. Είχα φθάση ἀργά, ἡ ὥρα τῆς δικυνομῆς εἶχε περάση καὶ οἱ ἀγιοι πατέρες μ' ἐστειλαν νὰ συγγευματίσω μὲ τὸν διαβόλον. "Αφησέ με νὰ ἀποθάνω ἥσυχος!"

— Χι! χι! χι!, ἐγέλασεν ἡ γραῖα, ἀκούμβωσα τὸν πώγωνά της ἐπὶ τῆς ράβδου της. Διατί θέλεις νὰ ἀποθάνῃς ὡς σκύλος, ἐπειδὴ δὲν εὔρες ἐν κόκκαλον νὰ ροκκίσῃς ἀπόψε; Καὶ διατί κακομεταχειρίζεσθαι μίχν γραῖαν ἡ ποια σοῦ πρανηγγέλλει τὴν εύτυχίαν; Νά, υἱέ μου, πάρε καὶ φάγε αὐτὰ τὰ ἔντρα ψωράκια ποῦ σοῦ ἥγροσσα πρὸ ὄλιγου, μαζί μὲ αὐτὸ τὸ φρέσκο ψωμί καὶ μὲ ἔνα μπουκάλι τῆς καλλίτερας λεμονάδας ποῦ ἔπιες εἰς τὴν ζωήν σου. Φάγε καὶ πιε ὡς ἀνθρωπος καὶ ἔπειτα θὰ εὑρωμεν καὶ μέσα εἰς τὸ σακούλι μου κανένα θαυματουργὸν βότανον διὰ τὴν θεραπείαν τῆς πληγῆς σου.

Καὶ ἡ γηραιὰ ἐπατεῖς προσέφερεν εἰς τὸν 'Αντώνιον τὰς προμηθείας της καὶ τὸν ἡνάγκασε νὰ τὰς τιμήσῃ. "Οτε δὲ τὸ πενιχρὸν αὐτὸ γεῦμα ἐτελείωσεν, ἔλαβε μετὰ προσοχῆς τὸν τετραυσατισμένον βραχίονα τοῦ νεανίου, τὸν ἐγύνωντας καὶ προσεκόλλησεν ἐπ' αὐτοῦ ἐν χόρτον θεραπευτικόν, τοῦ δοπίου ἐγνώριζε τὴν δύναμιν.

— Ταλαιπώρε μικρέ μου, ἔλεγεν ἐπιδένουσα τὸν βραχίονα, πῶς μου ἔπειθες αὐτὸ τὸ κακόν;

— Κερδίζων τὸν ἀρτον μου, ἀπήντησεν δ' 'Αντώνιος, ωσεὶ δ' Θεός νὰ μὴν ἥθελε νὰ ἡμποροῦν ὅλοι νὰ τὸν κερδίζουν μὲ τὸν ἰδρωτα τοῦ προσώπου των. Γνωρίζεις, καλὴ γραῖα, ὅτι εἰργάσθην ἐπὶ πολὺ ἔκφροτόνων τὰ ἀφικνούμενα πλοῖα εἰς τὸ Φυτέγγον. Καὶ εἶχα κατορθώση νὰ οἰκονομήσω ὄλιγα χρήματα διὰ τῶν δοπίων ἥγροσσα ἔνα καινουργὴ ἐπενδύτην διὰ νὰ

δυνηθῶ τοισυτοτρόπως νὰ γείνω εὐπρόσωπος καὶ νὰ συγκαταλεχθῶ μεταξὺ τῶν γονδολιέρων. Πράγματι δὲ προσελήνθην εἰς μίαν γόνδολαν, ἀλλ' ὁ ἀρχιλεμβούχος, ζηλότυπος διὰ τὰ φιλοδωρήματα, ἀτίνα μοὶ ἔδιδον οἱ ἐπιβάται, μὲ ἀπεδίωξε μετ' ὄλιγον. 'Ηναγκάσθην ἐπομένως νὰ γείνω ἐκ νέου ἀχθοφόρος ἀλλὰ τοῦτο ἔντηγειρε τὴν ὄργην τῶν γονδολιέρων, ίσχυριζομένων ὅτι οὔτω προσελάθησαν καὶ τὴν τιμὴν τοῦ σώματός των, οὔτινος ἀπετέλεσα μέρος. Προχθές λοιπὸν μοῦ ἐπετέθησαν αἰφνιδίως, καὶ ἀλλοι μὲν μὲν ἐλιθοβόλουν, ἀλλοι δὲ μὲ ἐκτύπων μὲ τὰς κώπας των δὲ χειρότερος διὰ τὸν μοῦ κατέφερεν ἐκ τῶν ὅπισθεν ἐν κτύπημα, ὅπερ θὰ μοῦ ἐσχίζειν ἀναμφιβόλως τὴν κεφαλήν, ἀν δὲν προελάθησαν νὰ τὸ ἐμποδίσω διὰ τοῦ ἀριστεροῦ μου βραχίονος. 'Ιδού η ιστορία τοῦ δυστυχήματός μου. 'Αλλὰ χάρις εἰς σέ, καλὴ μου γραῖα, θὰ τὸ λησμονήσω βεβαίως γρήγορα, διότι αἰσθάνομαι ἥδη τὴν ἐνέργειαν τοῦ βραχίονου, τὸ ὅποιον μοῦ ἔβαλες. Καὶ ὅταν θεραπευθῶ, ἡ καπὴ δὲν θὰ βραύνη βεβαίως τὴν χειρά μου καὶ θὰ ἐκδικήθω ὅπως πρέπει!

— Ναί, ναί, ἐπανέλαβεν ἡ γραῖα, θὰ ἐκδικήθησε, ἀλλ' ὅχι ὅπως ἐννοεῖς σύ. Θὰ λαβηταις πάλιν εἰς χειράς τὰς κώπας, ἀλλὰ διὰ τελευταίαν φοράν. ώρατέ μου γονδολιέρε. Διότι τὸ μέλλον σου εἶναι πολὺ ωραίοτερον καὶ τὸ ἀναγινώσκω, τὸ διακοίνων, λαμπρὸν ώ; ὁ ἀναλυμένος χρυσός, εἰς τῇ ἀνταυγείᾳ τοῦ δύοντος ἥλιου!

— Επεται συνέχεια.

M. ΜΗΤΣΑΚΗΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΛΕΚΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΕΞΗ ΒΙΒΛΙΑ:

[Αἱ ἐν παρενθέσει τιμαὶ σημειοῦνται χάριν τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐξωτερικῷ ἐπιχυμούντων νὰ ἀποκτήσωσιν αὐτά, ἐλέυθερα ταχ. τελῶν]

Σαβία Μαρμέλ: Οι Μελλόνυμφοι τῆς Σπεζεργήνης, μυθιστορία στεφίσσα υπὸ τῆς Γαλλικῆς Ακαδημίας . . . Δραχ. 1.50 (1.70)

Pierre Zacon: Οι Τυχοδιάστατες τῶν Παρισίων, Μυθιστορία . . . Δραχ. 2.20 (2.40)

Στεφάρον Θ. Σέρον: Ο Ατάβολος ἐν Τουρκίᾳ, ήτοι Σκηναὶ ἐν Κωρσαρτιουργὸν. "Ἐξοσιστέας, ἀδειά τοῦ συγγραφέως, ἐν τῷ προσετθεῖν ἐν τέλει καὶ τῷ δράμα 'Η Καταστροφὴ τῶν Γερριτσώρων, Τόμοι 2 . . . Δραχ. 5. [5.50]

Στεφάρον Θ. Σέρον: "Η Ήρωΐς τῆς Ελληνικῆς Ἐπαναστάσεως, μυθιστορία εἰς δύο τόμους ὄγκωδεις. . . . Δραχ. 4. [4.50]

Γεωργίου Α. Βαλαβάρη: Διηγήματα, κομψὸς τόμος περιέχων 8 διηγήματα. . . Δραχ. 1. [1.20]

Αἴμιλίου Ζολᾶ: Τὰ Απόκρυφα τῆς Μασσαλίας . . . Δραχ. 3. [3.30]

Γεωργίας Σάρδης: Λέων Λεωνής, μετάφρασις I. Ιστ. Σκυλίσσην . . . Δραχ. 1. [1.80]

Αἴμιλίου Ρισούρη: Τὰ Αύο Λεκνα. Δραχ. 1.60 [2]

Κομήσσης Δάς: Η Θραλα Παρεισνή λπ. 60. [70]

Γρηγορίου Δ. Ξεροπούλου: Τὸ Τριακοσιάραχμον Επαδλον . . . λεπ. 50. [60]

Παύλου Μαρτεγάλα: "Τγιεινή, μετάφρασις N. Αξελού, ιατροῦ. . . . Δραχ. 4. [4.30]

Νικολάου Σαράρτη (μαγείρου): Σύγγραμμα Μαγειρικῆς. . . . Δραχ. 4. [4.30]

Δημοσθέους N. Βρατσάρου: Τρεῖς μηνινές παρὰ τῇ Ασκησίσσῃ τῆς Πλακεντίας, φύλλαδιον A' . . . λεπ. 40. [45]